

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ.....ย่านตาขาว.....จังหวัด.....ตรัง.....
ข้อมูล ณ วันที่.....๒๘.....
.....๓๐ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔.....

=====

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล.....นายจำเริญ ศรีเพ็ชร.....
.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้.....๖๑/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง.....
โทรศัพท์.....๐๘๕๗๙๖๕๒๐๐ Facebook.....
เกิด พ.ศ. ๒๕๐๓ ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี.
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา.....ประถมศึกษา.....
สถานบันการศึกษา.....
คณะ/สาขาวิชา.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร.....๑๑๙,๒๘๐.....บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.....๒๕๕๘.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลักยางพารา.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน.....๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๑) ยางพารา

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๗..... ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑) ฐานเรียนรู้ด้านพืช (ยางพารา, สละอินโด, ผักเหริ่ง)
- ๒) ฐานเรียนรู้ด้านโรคยางพาราและการจัดการ
- ๓) ฐานเรียนรู้ด้านการทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก
- ๔) ฐานเรียนรู้ด้านการจัดทำบัญชีฟาร์ม/ครัวเรือน
- ๕) ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ (ไก่ไข่, ไก่ดำ)
- ๖) ฐานเรียนรู้ด้านประมง (กบ, ปลาดุก)
- ๗) ฐานเรียนรู้ด้านระบบน้ำอัจฉริยะ (ระบบน้ำสละอินโด)

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๘.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) การปลูกพืชร่วมยางพาราเพื่อเสริมสร้างรายได้

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน.....๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) บัญชีครัวเรือน

๒) โรคยางพาราและการจัดการ

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๕..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนยางพารา

๒) การทำน้ำหมักชีวภาพ

๓) การให้น้ำระบบ IOT สนับสนุนโดย การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)

๔) การเลี้ยงไก่ไข่

๕) การเลี้ยงกบ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมานำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร : การปลูกพืชรวมยางพาราเพื่อเสริมสร้างรายได้

วัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร
- ๒) เพื่อเป็นตัวอย่างของการจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๓) เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางด้านรายได้

เนื้อหา ได้แก่

- ๑) เทคนิคการปลูกพืชแซม (สละอินโด) ในสวนยางพารา
- ๒) การดูแลพืชแซม (สละอินโด) ในสวนยางพารา
- ๓) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพ
- ๔) การจัดการ ดิน ปุ๋ย ในสวนยางพารา

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ได้แก่

- ๑) การดู เยี่ยมชม และเรียนรู้จริงในแปลงต้นแบบของเกษตรกร
- ๒) การบรรยาย
- ๓) ลงมือปฏิบัติในแปลง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายจำเริญ ศรีเพชร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระดับจังหวัดโดยการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และ แปลงใหญ่ ในระดับจังหวัด เพื่อชี้แจงขอเสนอแนะ และปัญหาที่พบในพื้นที่

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอย่านตาขาว ได้จัดทำแผนปฏิบัติการศูนย์ฯ เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยเน้นทางพารา

กระบวนการจัดทำแผนราย ศพก. ดำเนินการภายใต้แนวทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอย่านตาขาว (ฝ่ายเลขานุการแผน)
- ๒) เกษตรกรต้นแบบและเจ้าของแปลงเรียนรู้
- ๓) คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เริ่มจากที่ตนเองเป็นผู้นำชุมชน ซึ่งทางตนเองนั้นเห็นพ่อแม่ทำการเกษตรมาตั้งแต่เกิด เมื่อปี ๒๕๕๘ ได้เข้าร่วมงานถ่ายทอด

เทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) จึงเกิดแรงบันดาลใจอยากทำแปลงสาธิต และทดลอง เพื่อเพิ่มผลผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จึงอยากให้พื้นที่แห่งนี้เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

พื้นที่ในบริเวณนี้ มีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่เนินสูง ซึ่งส่งผลให้น้ำแล้งน้ำใช้ทางการเกษตรไม่เพียงพอ ซึ่งทางการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ได้เข้ามาติดตั้งการให้น้ำอัตโนมัติในระบบ IOT ซึ่งใช้น้ำประปาของหมู่บ้านเก็บใส่ถัง ๒,๐๐๐ ลิตรในเวลากลางคืน แล้วใช้ระบบการให้น้ำอัตโนมัติเมื่อเข้าสู่หน้าแล้ง เพื่อรดน้ำสละอินโดที่ปลูกแซมในสวนยางพารา

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

(๑) การจัดการดินและปุ๋ยในแปลง

ใช้ค่าการวิเคราะห์ดินเพื่อตรวจหาธาตุอาหาร ค่าความเป็นกรด-ด่าง ของดินในพื้นที่เพื่อใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินที่ถูกต้อง และการผลิตปุ๋ยหมักใช้เองภายในแปลง เพื่อปรับปรุงคุณภาพของดิน

(๒) การควบคุมศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์

นำเชื้อราไตรโคเดอร์มาใส่ภายในแปลงเพื่อควบคุมโรค เพื่อความปลอดภัยของผล และระบบนิเวศ

(๓) การจัดการระบบน้ำโดยใช้เทคโนโลยี

นำให้น้ำอัตโนมัติโดยใช้ระบบ IOT เพื่อช่วยในการจัดการน้ำ และการบริหารเวลาของแปลงเกษตรกร

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

(๑) การทดลองแปลงตนเอง อาทิ การผลิตปุ๋ยหมักใช้เองภายในแปลง การใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้ระบบ IOT ในการควบคุมระบบการให้น้ำอัตโนมัติ

(๒) การศึกษาหาความรู้ เช่น การเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนา และการเข้าร่วมงานถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) รับการถ่ายทอดและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้ภายในแปลงของตนเอง

(๓) การจดบันทึก นำข้อมูลมาประเมินความแตกต่างของการใช้สารเคมี ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแนวทางการลดต้นทุนต่าง ๆ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นายจำเริญ ศรีเพชร ได้นำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ โดยเน้นการใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับปุ๋ยหมักอินทรีย์ และการใช้น้ำหมักชีวภาพร่วมด้วยภายในแปลง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละช่วงฤดูกาล อาทิ การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ก่อน เพื่อการปรับปรุงดินให้มีความร่วนซุย แล้วจึงมีการใส่ปุ๋ยเคมี ซึ่งพิจารณาตามอายุของยางพาราเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการ

ในแปลงสละอินโด แซมในสวนยางพารา ใช้วิธีการจัดการโดยมีสารชีวภัณฑ์ควบคุมไปกับปุ๋ยหมักอินทรีย์ และการใช้น้ำหมักชีวภาพ นอกจากนี้ยังมีการให้น้ำระบบอัตโนมัติแก่สละอินโด ซึ่งส่งผลให้ยางพาราในแปลงได้รับน้ำไปด้วย ทำให้การใส่ปุ๋ยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ยางพารา พื้นที่ปลูกจำนวน ๓.๗๕ ไร่

๑.๒) สละอินโด พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) กบ จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) ไก่ไข่ จำนวน ๑๙ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ยางพารา มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าปุ๋ยเคมี เป็นเงิน ๕๕๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าน้ำมันตัดหญ้า เป็นเงิน ๑๐๕ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าลั่นยาง เป็นเงิน ๕๐ บาท/กก.

๑.๔) ไม้กวาดน้ำยาง ราคา ๑๒ บาท/อัน จำนวน ๓ อัน/ไร่ เป็นเงิน ๓๖ บาท

๑.๕) ไฟฉายคาดหัว ราคา ๓๕๐ บาท/ชิ้น จำนวน ๒ ชิ้น/ปี เป็นเงิน ๗๐๐ บาท

รวมต้นทุนการผลิต ๑,๔๔๑ บาท/ไร่

รายได้ ๒๒,๔๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา ไก่ไข่

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒๔๗ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กบ

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๔,๖๖๖ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ สละอินโด
เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -
เฉลี่ยรายได้ปีละ - บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

ได้นำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรมาประยุกต์ใช้ในแปลงของตนเอง ทั้งการวางแผนในการใส่ปุ๋ย การจัดการ และการควบคุมต้นทุนการผลิต

๒) เกษตรกรรายอื่น

เป็นแปลงต้นแบบให้แก่เกษตรกรรายอื่น ทั้งในชุมชน และบุคคลภายนอก ในการจัดการแปลงและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในศูนย์ ศพก.

๓) ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง

เป็นพื้นที่ตัวอย่างของการลดใช้สารเคมี ซึ่งมีผลดีต่อบริเวณโดยรอบชุมชน อีกทั้งส่งผลดีต่อระบบนิเวศ และระบบน้ำ

๑. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การผลิตและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี ช่วยลดการชะล้างสารเคมีลงสู่ดินและแหล่งน้ำ รวมทั้งมีการใช้ชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา แทนสารเคมีในการป้องกันโรคพืช ซึ่งลดสารตกค้างและรักษาสมดุลของจุลินทรีย์ในดิน ส่งผลให้ระบบนิเวศในพื้นที่ฟื้นตัวดีขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งในแปลงเกษตรและชุมชนโดยรอบ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มาในการควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา การใช้ชีวเวอร์ก้าจัดเพี้ยอ่อนในฝรั่ง ช่วยลดสารตกค้างในดินและน้ำ และช่วยให้สภาพแวดล้อมบนแปลงปลอดสารเคมีตกค้างน้อยลง

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายจำริญ ศรีเพชร เป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่อำเภอกันตังเป็นอย่างดี เนื่องด้วยประสบการณ์การทำงานร่วมกับชุมชน การทำงานทางด้านการเมือง การเข้าถึงพื้นที่และรับรู้ปัญหาทางการเกษตร ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน รวมถึงการใช้ชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ยังตระหนักถึงข้อจำกัดด้านน้ำในช่วงฤดูแล้ง และการปลูกพืชแซมยางพารา เพื่อเพิ่มรายได้อีกหนึ่งช่องทาง

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นวิทยากรในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยภายในศูนย์ฯ เป็นแหล่งศึกษาดูงานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การให้คำแนะนำแบบตัวต่อตัวในพื้นที่สวนของเกษตรกร โดยลงพื้นที่จริงร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การเปิดศูนย์เรียนรู้ให้เป็นจุดรับเรื่องปัญหาทางการเกษตร เช่น ปัญหาโรคพืช ศัตรูพืช น้ำแล้ง การจัดการดิน เป็นตัวแทนด้านการเกษตรวางนโยบายการเกษตรร่วมกับเวทีชุมชน สภาท้องถิ่น โดยการนำปัญหาที่ได้เจอไปบอกกล่าวและแนวทางการแก้ปัญหาในรับตำบล

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

๑) เป็นวิทยากรบรรยายถ่ายทอดความรู้ ด้านบัญชีครัวเรือน การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน และระบบน้ำอัจฉริยะในกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้นำ โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. รวมถึงงานศึกษาดูงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๒) ใช้แปลงเรียนรู้เป็นพื้นที่สาธิตวิชาการ ด้านการผลิตพืช เช่น การปลูกยางพารา การปลูกสละอินโดแซมในสวนยางพารา

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมและประสบการณ์จริงมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ โดยใช้แปลงเรียนรู้ของตนเองเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม เช่น การเรียนรู้ด้านระบบน้ำอัจฉริยะ การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ รวมถึงการจัดการสวนยางพาราเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต มีการจัดกิจกรรมอบรมให้แก่เกษตรกรผู้นำและประชาชนในชุมชนใกล้เคียงรวมถึงหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงาน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ การเข้าร่วมจัดกิจกรรมคลินิกเกษตร และการให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่ เช่น การจัดการสวนยางพารา การปลูกสละอินโดแซมในสวนยางพารา และการใช้ระบบการให้น้ำอัจฉริยะเพื่อบริหารจัดการเวลา

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ๑) การบริหารจัดการแปลงเรียนรู้ เช่น การจัดการแปลง การอบรม สาธิต
- ๒) การวางแผนและกำหนดทิศทางของศูนย์ เช่น วางแผนการผลิตของสละอินโด เทคนิคการใส่ปุ๋ย
- ๓) เป็นตัวแทนของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ ในการเข้าร่วมประชุมระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนถึงปัญหาภายในพื้นที่

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- ๑) มีส่วนร่วมและการเป็นตัวแทน ในการเป็นกระบอกเสียงให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
- ๒) มีส่วนทำให้ชุมชนมีความปลอดภัยในการใช้สารเคมี
- ๓) การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนในชุมชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

การเป็นตัวแทนของเกษตรกรและพี่น้องในพื้นที่ เพื่อเป็นกระบอกเสียง ทั้งในเรื่องของการเข้าร่วมประชุม การแจ้งปัญหาที่เกษตรกรในพื้นที่ได้รับผลกระทบ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

(๑) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม เช่น การไม่แสวงหาผลกำไรจากการจัดอบรมหรือการใช้ทรัพยากรของศูนย์เพื่อประโยชน์ส่วนตัว แต่เน้นการให้บริการแก่เกษตรกรอย่างเท่าเทียม

(๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่ยินดีถ่ายทอดให้ผู้อื่นโดยไม่หวังวิชา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

(๓) เชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“เรียนรู้ ลงมือทำ แบ่งปัน” เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

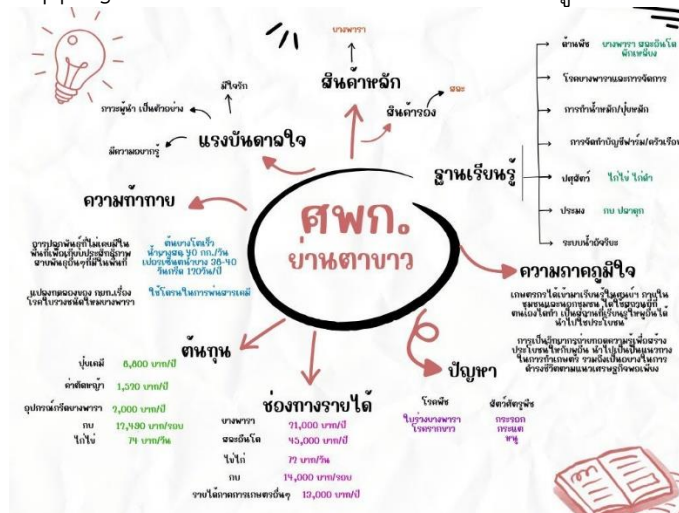
๑. นายจำเริญ ศรีเพชร	ประธาน ศพก. อำเภอยานตาขาว
๒. นายณัณยงค์ ปล้องอ่อน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. ว่าที่ร้อยตรีทวิช ศิริมุสิกะ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวอรรวรรณ พานิก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๕. นางกตัญญา เลี้ยงสกุลเวทย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๖. นางสาวอภินันตรี มีบุญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๗. นายนิตพล มากมูล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๘. นางสาวเกศรินทร์ สุวรรณวัฒน์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๙. บุณยานุช หาดสุด	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑๐. นายกฤษฎา ทรงสังข์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- ดำเนินการโดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกในลักษณะกึ่งทางการ พร้อมบันทึกภาพ/วิดีโอ กรอบแบบฟอร์มที่กำหนด และใช้การสังเกตพฤติกรรมในพื้นที่จริงควบคู่กับการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หลักฐาน

- Mind Mapping (สร้างแผนภาพความคิดเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและประเด็นสำคัญ)

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ภาระหน้าที่ของประธาน ศพก. มีหน้าที่หลายบทบาท ซึ่งการถอดบทเรียน ศพก. ใช้เวลาค่อนข้างนาน อาจจะไปกระทบกับภาระของประธาน ศพก. ส่งผลให้ข้อมูลอาจจะไม่ขาดตกบกพร่องไปบ้าง

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.